

Témata k ústní maturitní zkoušce z předmětu dietologie a výživa pro školní rok 2025/2026

1. Výživa jako součást léčebně preventivní péče a základy léčebné výživy.

Racionální výživa. Výživová doporučení pro obyvatele ČR. Výživové modely. Dietní systém ČR. Technologické celky. Schéma a organizace oddělení léčebné výživy a stravování. Vitamíny ve výživě.

2. Dietologie při onemocnění dutiny ústní a jícnu.

Charakteristika diet tekutých. Charakteristika diety kašovitě. Dietní postupy při vybraných nemocech dutiny ústní a jícnu. Tekutiny ve výživě. Modulární dietetika.

3. Dietologie při onemocnění žaludku.

Charakteristika diety šetřící. Dietní postupy při vybraných nemocech žaludku. Koření a pochutiny v léčebné výživě. Vlákna ve výživě.

4. Dietologie při onemocnění žlučníku, jater a slinivky břišní.

Charakteristika diety s omezením tuků. Charakteristika diety s přísným omezením tuků. Charakteristika diety pankreatické. Dietní postup při pankreatitidě. Dietní postupy při vybraných nemocech žlučníku, jater a slinivky břišní. Tuky ve výživě.

5. Dietologie při onemocnění střev.

Charakteristika diety s omezením nestravitelných zbytků. Dietní postupy při vybraných onemocněních střev. Dietní opatření při obstrukci a průjemových onemocněních.

6. Dietní postupy při obezitě, dyslipidémii.

Charakteristika redukčních diet. Dietní postup po bariatrických operacích. Charakteristika diety nízkocholesterolové. Nenasycené mastné kyseliny a cholesterol ve výživě.

7. Dietní postup při onemocnění diabetes mellitus.

Charakteristika a druhy diabetických diet. Specifika edukace diabetika. Sladidla. Sacharidy ve výživě.

8. Dietní postupy při metabolických a kardiovaskulárních nemocech.

Dieta při hyperurikémii a dně. Dietní opatření při hypertenzi. Význam sodíku a draslíku ve výživě.

9. Dietologie při nemocech ledvin a močových cest.

Charakteristika a druhy nízkobílkovinných diet. Dietní postup při dialyzační léčbě. Dietní postup při transplantaci ledvin. Dietní postupy při nemocech močových cest.

10. Dietologie při nemocech krve a krvetvorných tkání.

Dieta při antikoagulační léčbě kumarínovými deriváty. Dietní postupy při jednotlivých typech anémii. Vitamíny a minerální látky důležité pro krvetvorbu.

11. Dietologie při nemocech dýchacího systému.

Dietní opatření při vybraných nemocech dýchacího systému. Charakteristika diety výživné a postup při výběrové dietě.

12. Dietologie v endokrinologii.

Výživa u onemocnění štítné žlázy a příštítných tělísek. Výživa u nemocí nadledvin. Minerální látky ve výživě.

13. Dietologie u nemocí nervové soustavy a psychiatrických onemocnění.

Výživa u neurologických chorob. Výživa při poruchách příjmu potravy. Nutriční hodnota stravy a značení potravin.

14. Dietní postupy v chirurgii.

Předoperační a pooperační výživa. Enterální výživa. Hodnocení stavu výživy.

15. Dietologie v onkologii.

Dietní doporučení v prevenci onkologických onemocnění. Výživové komplikace onkologicky nemocných. Strava při hematoonkologické léčbě (nízkobakteriální dieta). Antioxidanty.

16. Dietní postupy při intoleranci potravinových složek.

Celiakie. Laktózová intolerance. Fenylylketonurie.

17. Výživa při alimentárních alergiích.

Značení alergenů. Eliminační dieta. Nejčastější potravinové alergie. Probiotika a prebiotika.

18. Dietologie v pediatrii, výživa dětí.

Výživa dětí v nemocničním zařízení. Výživa dětí u průjemových onemocnění. Specifika výživy v jednotlivých věkových obdobích.

19. Dietologie v geriatrii, výživa ve stáří.

Dieta geriatrická. Význam výživy a zvláštnosti stravování ve stáří. Dietní opatření při osteoporóze. Vápník ve výživě.

20. Výživa těhotných a kojících žen.

Význam výživy a výživové nároky v období těhotenství a v období laktace. Výživa rizikových žen a při těhotenských komplikacích. Nemocniční strava těhotných a kojících žen.

21. Alternativní způsoby výživy a moderní trendy v lidské výživě.

Vegetariánství a veganství. Další netradiční výživové směry. Nové trendy ve výživě.

22. Výživa sportovců.

Zvláštnosti výživy sportovců. Sportovní doplňky stravy. Bílkoviny ve výživě.